

Motion till riksdagen 2022/23:2018

av **Paula Holmqvist m.fl. (S)**

Förlängd satsning på Äldreomsorgslyftet

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förlänga satsningen på Äldreomsorgslyftet och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Äldreomsorgslyftet är en statlig satsning som innebär att anställda inom äldreomsorgen kan vidareutbilda sig till vårdbiträden, undersköterskor eller specialistundersköterskor på betald arbetstid. Satsningen utgörs av ett statsbidrag som Socialstyrelsen betalar ut till kommunerna och som täcker den anställdes lönekostnader för tiden den är i utbildning. Även första linjens chefer har inkluderats i satsningen 2021–2023. Äldreomsorgslyftet har varit en viktig pusselbit i att klara kompetensförsörjningen i kommunerna.

Förutom att utbilda vårdbiträden och undersköterskor kan Äldreomsorgslyftet användas för att anställda ska kunna gå en utbildning i svenska på betald arbetstid. Det är viktigt för omsorgskvaliteten och patientsäkerheten att alla ska kunna prata, läsa, skriva och förstå svenska på arbetsplatsen. Bland annat Ivo har pekat på bristande språkkunskaper som en riskfaktor i äldreomsorgen. Äldreomsorgslyftet ger en möjlighet att höja den språkliga kompetensen i äldreomsorgen.

Satsningen finns inte med i budgeten efter 2023. Detta riskerar att förvärra situationen när det gäller vårdens och omsorgens kompetensförsörjning och bristande språkkunskaper.

Den kraftiga ökning av antalet personer över 80 år som är att vänta de närmaste åren kommer att innebära stora rekryteringsbehov i äldreomsorgen – en verksamhet som redan är kraftigt underbemannad. Regjäla satsningar på fler yrkesutbildade inom äldreomsorgen är nu nödvändiga. Den skyddade yrkestiteln för undersköterskor som införs från och med 1 juli 2023 kommer också innebära att efterfrågan på kompetensutveckling kommer att vara extra stor under den period då undersköterskor eventuellt behöver komplettera sina utbildningar.

Den kommunala vården omfattar allt fler äldre med komplexa vård- och omsorgsbehov. Sedan 1980-talet har andelen i de äldsta åldersgrupperna ökat kraftigt. I dag skrivs patienter snabbare än tidigare ut från sjukhus och de tekniska möjligheterna att ge vård i hemmet har ökat. För att bli beviljad insatser från kommunerna har det också under senare år kommit att krävas ett allt större hjälpbehov. Dessa faktorer gör att äldre personer som får vård och omsorg från kommunerna idag har omfattande nedsättningar i sitt funktionstillstånd och oftast flera långvariga sjukdomar. Detta ställer krav på kompetens. Äldreomsorg är inget enkelt jobb.

Dessutom behöver vård- och omsorgsutbildningen på komvux dimensioneras upp. För att säkra kompetensförsörjningen i äldreomsorgen måste behöriga sökande till vård- och omsorgsutbildningar beredas en plats, på en utbildning av hög kvalitet. Och för att säkerställa att de som vill delta i Äldreomsorgslyftet kan göra det behöver kommunerna öka antalet platser på vård- och omsorgsutbildningarna på komvux. Vid färre platser än sökande riskerar potentiella deltagare i Äldreomsorgslyftet att nekas plats på utbildningen med hänvisning till att de redan har ett jobb.

Paula Holmqvist (S)

Caroline Helmersson Olsson (S)

Gunilla Svantorp (S)

Inga-Lill Sjöblom (S)

Jennie Nilsson (S)

Jessica Rodén (S)

Johan Andersson (S)

Marianne Fundahn (S)

Mirja Rähä (S)

Rose-Marie Carlsson (S)

Zara Leghissa (S)